

УДК 336.143:352

Проць Наталія,
кандидат економічних наук, доцент,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
кафедра фінансів, банківської справи та страхування,
м. Луцьк, ORCID ID: 0000-0001-9483-8987
e-mail: Nataliya.Vyshnevska@i.ua

Проць Василь,
аспірант,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра фінансів, банківської справи та страхування,
м. Луцьк, ORCID ID: 0000-0002-9262-267X
e-mail: filatov.1vs@gmail.com

<https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-04-173-180>

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО ВИРІВНЮВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

У статті виокремлено етапи становлення системи фінансового вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування та подано їх характеристику; проаналізовано та визначено особливості застосування горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів в умовах децентралізації; визначено недоліки системи міжбюджетного регулювання та запропоновано для забезпечення об'єктивності розподілу фінансових ресурсів здійснювати вирівнювання за трьома групами бюджетів. З метою підвищення податкоспроможності територій запропоновано за місцевими бюджетами закріпити податок на прибуток підприємств, частину податку на додану вартість та враховувати їх при визначенні дотації.

Ключові слова: місцеві бюджети, фінансове вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування, базова дотація, реверсна дотація, субвенція.

Проць Наталія
кандидат экономических наук, доцент,
Восточноевропейский национальный университет имени Леси Украинский
кафедра финансов, банковского дела и страхования
г. Луцк

Проць Василий,
аспирант,
Восточноевропейский национальный университет имени Леси Украинский
кафедры финансов, банковского дела и страхования,
г. Луцк

СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ СИСТЕМЫ ФИНАНСОВОГО ВЫРАВНИВАНИЯ СПОСОБНОСТИ ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ В УКРАИНЕ

В статье выделены этапы становления системы финансового выравнивания способности органов местного самоуправления и представлено их характеристику; проанализированы и определены особенности применения горизонтального выравнивания налоговоспособности местных бюджетов в условиях децентрализации; определены недостатки системы межбюджетного регулирования и предложены для обеспечения объективности распределения финансовых ресурсов выравнивания финансовых возможностей осуществлять по трем группам бюджетов. С целью повышения налоговоспособности территорий предложено за местными

бюджетами закріпить не менше половини податку на прибуток підприємств, а також частку податку на додану вартість і враховувати їх при визначенні субвенції.

Ключевые слова: місцеві бюджети, фінансове вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування, базова субвенція, реверсна субвенція, субвенція.

Prots Natalia,
Ph. D. in Economic sciences, Associate Professor
Lesya Ukrainka Eastern European National University
Department of Finance, Banking and Insurance
Lutsk

Prots Vasyly,
Postgraduate student,
Lesya Ukrainka Eastern European National University
Department of Finance, Banking and Insurance,
Lutsk

FORMATION AND DEVELOPMENT THE SYSTEM OF FINANCIAL EQUALIZATION OF CAPACITY OF LOCAL GOVERNMENTS IN UKRAINE

Introduction. The main task of reforming the system of financial equalization of the capacity of local governments is to ensure financial autonomy and independence of local self-government at the expense of their own financial resources to address urgent issues of local importance.

The purpose of the article. The purpose of the article is to investigate the evolution of the system of financial equalization of the capacity of local governments, identify problems of the system of local government in Ukraine.

Results. Singled out four stages in the evolution of financial equalization: - the first stage (1991-2001) is characterized by the adoption of legislative and regulatory documents regarding the formation of budgets, the budgetary system and the system of budgetary regulation; - the second stage (2001-2010) - is characterized by: filling the real content of the common budget terminology; introducing formula approach to determining equalization and treasury system maintenance budgets of different levels; the third stage (2010-2014) is characterized by the improvement of the system of dividing the revenues and expenditures of local budgets and ensuring the expansion of the revenue base of local budgets, reforming the system of local taxation; The fourth stage (2015 - present) is the stage of reforming the system of financial equalization of local budgets in the context of decentralization processes. It has been analyzed that transfers play a significant role in the financial support of local governments and are an important tool for redistributing cash flows between budgets at different levels. The cities with oblast significance were the most financially viable both before and after the reform of the financial equalization system.

Conclusions. It is proposed equalization of financial capacity of local self-government bodies to carry out for three groups of budgets (oblast budgets; budgets of cities of oblast importance, OTGs and rayon budgets) and to legislate at least half of the corporate income tax to local budgets, as well as a part of value added tax and to consider them in determining the grant.

Keywords: local budgets, financial equalization of capacity of local self-government bodies, basic grant, reverse grant, subvention.

Постановка наукової проблеми та її значення. Реформа системи фінансового вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування триває майже чотири роки, за цей період створено 848 ОТГ, які мають прямі взаємовідносини з Державним бюджетом. Основним завданням реформи є забезпечення фінансової самостійності та незалежності місцевого самоврядування за рахунок власних фінансових ресурсів для вирішення нагальних питань місцевого значення. Однак статистичні показники свідчать про значні дисбаланси фінансової спроможності ОТГ та недосконалість системи горизонтального вирівнювання в Україні.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Проблеми фінансового вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування в Україні розглядали у своїх працях такі українські вчені, як О. Гончаренко, В. Зайчикова, В. Кравченко, О. Кириленко, М. Карлін, І. Луніна, Б. Малиняк, В. Русін, В. Письменний, С. Слухай, Ю. Субботович, І. Чугунов, В. Швець, та інші. Однак, в більшості

проведених досліджень система фінансового вирівнювання розглядалася без врахування проблем, які виникають в процесі реалізації реформи територіальної організації влади в Україні, що вимагає подальших наукових пошуків.

Постановка завдання. Мета статті полягає в дослідженні еволюції системи фінансового вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування, визначення проблем зміцнення системи місцевого самоврядування України.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Необхідність функціонування системи фінансового вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування зумовлене природно-кліматичними, історичними, географічними, економічними чинниками та існуванням диспропорцій рівнів соціально-економічного розвитку, фіскальних дисбалансів територій. Про необхідність удосконалення механізму фінансового вирівнювання місцевих бюджетів наголошується в документах що визначають регіональну політику держави, в програмах діяльності уряду, в основних напрямках бюджетної політики, в Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020»[1], Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017 - 2020 роки та інших. Підставою для здійснення фінансового вирівнювання спроможності органів місцевого самоврядування є:

1) необхідність гарантування передбачених Конституцією України прав громадян України із забезпечення єдиних державних соціальних стандартів і надання громадських послуг на всій території країни [2];

2) розподіл повноважень між органами державної влади та місцевим самоврядуванням, відповідно до розмежування доходів і видатків між рівнями бюджетної системи, що часто є обтяжливими для місцевої влади;

3) асиметрія податкового потенціалу та податкоспроможності територій.

За період незалежності в Україні використовувалися різні підходи та механізми регулювання доходів та видатків місцевих бюджетів, що дає можливість виокремити етапи еволюції системи фінансового вирівнювання (табл.1).

Перший етап (1991-2001 рр.) характеризується прийняттям законодавчо-нормативних документів, щодо формування бюджетів, бюджетної системи та системи бюджетного регулювання. В період становлення незалежної України поняття «вирівнювання» вперше наведено у Законі України «Про бюджетну систему України» (1995 р.) де у ст. 16 зазначено, що «до проекту Закону про Державний бюджет України Кабінетом Міністрів України додається техніко-економічне обґрунтування відрахувань, дотацій і субвенцій до місцевих бюджетів, яке повинно містити: розрахунки необхідних витрат для вирівнювання економічного, соціального, екологічного стану та ефективного використання природних умов адміністративно-територіальних одиниць» [3]. До 2001 р. система фінансового вирівнювання, мала ряд недоліків: доходні і видаткові повноваження місцевих органів влади змінювались щороку, також щорічно Законом «Про Державний бюджет» змінювались нормативи відрахувань від загальнодержавних податків; місцеві органи влади були незацікавлені у збільшенні власних надходжень; система «бюджетної матрешки» створювала умови для політичних «торгів»; часткова існувала невідповідність основних законів, що визначають повноваження органів місцевого самоврядування (Конституція України, Закон «Про місцеве самоврядування» та положенням Бюджетного кодексу). В цілому така система стимулювала місцеві органи влади до зниження наявних доходних джерел і завищення видаткових потреб з метою одержання якнайбільшого обсягу дотацій і трансфертів [4, с. 46].

Другий етап (2001-2010 рр.) реформування системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів характеризується наступним: наповненням реальним змістом загальноприйнятої бюджетної термінології (у Бюджетному кодексі України визначено терміни «дотація вирівнювання» і «коефіцієнт вирівнювання»; критерії розмежуванням видаткових повноважень та закріплення відсоткових відрахувань від доходних джерел між державним бюджетом та місцевими); запровадженням формульного підходу до визначення дотації вирівнювання та казначейської системи обслуговування бюджетів різних рівнів [5]. В основу системи фінансового вирівнювання покладено розрахунок міжбюджетних трансфертів (дотації вирівнювання або вилучення коштів до бюджету вищого рівня у разі перевищення розрахункових доходів над витратами) з врахуванням таких показників: обсяг доходів і видатків місцевих бюджетів, що враховуються при визначенні

міжбюджетних трансфертів; кількості споживачів суспільних послуг; нормативів бюджетної забезпеченості за напрямками використання бюджетних коштів.

Таблиця 1

Етапи еволюції системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів в Україні*

Роки	Етапи	Методи
1991-2001 рр.	I. Первісне формування та становлення системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів;	Метод відсоткових відрахувань від загальнодержавних податків (податку на прибуток підприємств, прибуткового податку з громадян, податку на додану вартість, акцизний збір)
2001-2010 рр.	II. Реформування системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів; розмежування видаткових повноважень; <ul style="list-style-type: none"> • розмежування доходних джерел між державним бюджетом та місцевими бюджетами; • формульний підхід до обрахунку міжбюджетних трансфертів, що враховуватиме як потребу у видатках певного бюджету, так і спроможність цього бюджету; • відокремлення фінансування соціальних програм через цільову субвенцію; • механізм вирівнювання видаткового потенціалу 	Метод відсоткових відрахувань від загальнодержавних податків: податку на доходи фізичних осіб (прибуткового податку з громадян, плати за землю). Надання фінансової допомоги бюджетам в обсязі певної визначеної суми (дотації вирівнювання)
2010 р – 2014 рр.	III. Удосконалення системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів;	Вирівнювання видаткових потреб (формульний підхід)
2015 р. – до т. ч.	IV. Реформування системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів у контексті процесів децентралізації (запровадження горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій)	Вирівнювання податкоспроможності територій Метод відсоткових відрахувань від загальнодержавних податків: податку на доходи фізичних осіб, податку на прибуток Надання фінансової допомоги бюджетам в обсязі певної визначеної суми (базової дотації)

Джерело: Складено авторами [2]

Третій етап (2010 – 2014 рр.) характеризується удосконаленням системи розмежування доходів та видатків місцевих бюджетів та забезпечення розширення дохідної бази місцевих бюджетів, реформуванням системи місцевого оподаткування.

Четвертий етап (2015 р. – до тепер) – це етап реформування системи фінансового вирівнювання місцевих бюджетів у контексті процесів децентралізації, які спрямовані на підвищення самостійності місцевих бюджетів; формування фінансово спроможних територіальних громад через механізм переходу бюджетів ОТГ на прямі міжбюджетні відносини з державними бюджетом, позбавлення права на виконання делегованих державою повноважень органів місцевого самоврядування в селах, селищах, містах районного значення, що не об'єдналися [6; 7]. Відтак з 2015 року відмінено

формульний підхід визначення дотації вирівнювання та запроваджено нову систему горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів за територіальним критерієм. Бюджетний кодекс передбачає такі види дотацій: 1) базова дотація – трансферт, що надається з державного бюджету місцевим бюджетам для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій; 2) реверсна дотація – кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій; 3) додаткові дотації, які формуються в окремих випадках у Державному бюджеті України (наприклад, у разі необхідності передачі коштів на подолання наслідків стихійних лих – пожеж, повеней) [5].

Згідно Бюджетного кодексу горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснюється за двома рівнями бюджетів (окремо для обласних бюджетів та бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів, ОТГ) з урахуванням таких параметрів: 1) кількість населення; 2) надходження податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб (для обласних бюджетів); 3) надходження податку на доходи фізичних осіб (для бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів та ОТГ)[5]. Критерієм рівня дотаційності місцевого бюджету є індекс його податкоспроможності, який визначає рівень податкоспроможності конкретного бюджету порівняно з аналогічним середнім показником по всіх бюджетах у розрахунку на одну особу. Значення середнього рівня надходжень податку на доходи фізичних осіб та податку на прибуток на 1 жителя для розрахунку базової та реверсної дотацій на 2020 р. подано у таблиці 2.

Таблиця 2

Основні параметри розрахунку базової та реверсної дотації на 2020 р.

Показники		Значення	
Чисельність наявного населення* (станом на 01.01.2019)		35,5 млн осіб	
Кількість облікованих внутрішньо переміщених осіб		1,3 млн осіб	
ПДФО, що зараховується до обласних бюджетів		23914,3 млн грн	
ПнП, що зараховується до обласних бюджетів		4728,2 млн грн.	
ПДФО, що зараховується до бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів та бюджетів ОТГ		95563,3 млн грн	
Вид бюджету	Міста обласного значення, районні бюджети, бюджети ОТГ	Обласні бюджети	
Податки	ПДФО	ПДФО	ПнП
Середній рівень надходжень на 1 жителя, грн	2595,44	649,50	128,35
Значення індексу податкоспроможності < 0,9 (для отримання базової дотації), грн	2335,89	584,55	115,51
Кількість бюджетів 1032	619 ОТГ, 38 міст обласного значення, 356 районних бюджетів	19 обласних бюджетів	
Загальний обсяг базової дотації млн грн	13 271,9		
Значення індексу податкоспроможності > 1,1 (для отримання реверсної дотації), грн	2854,98	714,45	141,18
Кількість бюджетів 235	53 міст обласного значення, 38 районних бюджетів та 139 бюджетів ОТГ	5 обласних бюджетів	
Загальний обсяг реверсної дотації млн грн	8761,6. (66,01 % базової дотації)		

* чисельність наявного населення без урахування міста Кисва та окупованих населених пунктів Донецької та Луганської областей, АР Крим

Джерело: Складено авторами [8]

Таким чином, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет на 2020 рік» базову дотацію з державного бюджету отримують 1032 місцевих бюджети, у тому числі: 19 обласних бюджетів, 38 бюджетів міст обласного значення, 356 районних бюджетів та 619 бюджетів ОТГ, реверсну дотацію будуть перераховувати 235 місцевих бюджетів, у тому числі: 5 обласних бюджетів, 53 бюджети міст обласного значення, 38 районних бюджетів та 139 бюджетів ОТГ.

Динаміку і структуру міжбюджетних трансфертів у 2014-2019 рр. у системі місцевих бюджетів характеризують дані таблиці 3. За даний період загальні надходження до місцевих бюджетів збільшилися у 2,4 рази, субвенції у 3,7 рази, частка трансфертів зменшилась з 56,4 % у 2014 р. до 49 % у 2019 р. У структурі міжбюджетних трансфертів у 2014 р. (до реформування бюджетного законодавства) дотація вирівнювання становила 49,34 %, субвенції 50,66 %. Протягом 2015-2019 рр. відбулися суттєві зміни структури міжбюджетних трансфертів – питома вага базової дотації зменшилась і становила 2,13- 3,02 %, відповідно субвенції зросли до 91,58 - 96,50%. Згідно Закону України «Про Державний бюджет на 2019 рік» до місцевих бюджетів надійде 40 різних видів дотацій та субвенцій, до державного бюджету місцевих бюджетів одна реверсна дотація. Із загального фонду державного бюджету передбачено 29 субвенцій та 5 видів дотацій.

Таблиця 3

**Динаміка і структура міжбюджетних трансфертів у 2014-2019 рр.
у системі місцевих бюджетів**

тис. грн

Рік	Всього доходів	Трансферти	трансферти в т.ч.:			Реверсна дотація
			дотація	базова дотація	субвенції	
2014	231702011,5	130600936,4	64434379,0		66 166 557,4	2117995,2
2015	294460227,9	173979997,6	7276877,9	5261877,9	166703119,8	2667745,8
2016	366143119,5	195395273,6	6836579,9	4744159,2	188558693,7	3049060,5
2017	502098306,9	272602946,5	21998513,0	5815457,1	250604433,5	3895106,7
2018	562421811,8	298939706,4	25166047,1	8182660,7	273773659,3	5403990,7
2019*	561445371,2	274595759,3	25857537,2	10367311,9	248738222,1	6819123,7
Відхилення 2019 до 2014 рр.						
тис грн	329743359,7	143994822,9	-38576841,8	10367311,9	182571664,7	4701128,5
рази	2,4	2,1	0,4		3,7	3,2
Питома вага, %						
2014	100,00	56,37	49,34		50,66	0,91
2015	100	59,08	4,18	3,02	95,82	0,91
2016	100	53,37	3,50	2,43	96,50	0,83
2017	100	54,29	8,07	2,13	91,93	0,78
2018	100	53,15	8,42	2,74	91,58	0,96
2019*	100	48,91	9,42	3,78	90,58	1,21

*плановий показник

Джерело: Складено авторами

Із спеціального фонду державного бюджету передбачено 6 видів субвенцій [9]. Наведені дані свідчать, що трансферти відіграють суттєву роль у фінансовому забезпеченні органів місцевого самоврядування і є важливим інструментом перерозподілу грошових потоків між бюджетами різних рівнів. Найбільшими донорами в системі фінансового вирівнювання є міста обласного значення (у 2018 р. 65 міст перерахували 3,33 млрд грн у вигляді реверсних дотацій, 52 міста одержали базові дотації загальним обсягом лише 0,65 млрд грн), і відповідно найбільшими реципієнтами є райони

бюджети (у 2018 р. 356 районів одержали базові дотації на суму 4,35 млрд. грн., більше ніж удвічі від того, що одержали ОТГ, водночас 45 районів перерахували реверсних дотацій на суму 0,5 млрд грн). Найбільші обсяги дотацій з державного бюджету отримують об'єднані територіальні громади які є реально бідними територіями або органи місцевого самоврядування яких не зацікавлені у розвитку бізнесу в громаді, так як недонадходження за податком на доходи фізичних осіб компенсується базовою дотацією. Отже, найбільш фінансово спроможними як до реформи системи фінансового вирівнювання, так і після були міста обласного значення. Тому, зведення в одну групу всіх місцевих бюджетів (міст обласного значення, районних бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад) призводить до надмірного вилучення коштів з одних бюджетів (міст обласного значення) та необґрунтованого збільшення підтримки для інших) [10].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, незважаючи на реформування та запровадження горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів в системі міжбюджетного регулювання є певні недоліки, а саме:

- надання міжбюджетних трансфертів відбувається за відсутності чіткого розмежування функціональних та бюджетних повноважень між органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

- запроваджена система фінансового вирівнювання обмежена лише двома податками, тому не стимулює до розширення податкової бази місцевих бюджетів та не здійснює вирівнювання видаткових потреб населення однотипних територій;

- недопустимим є те, що на стадії виконання державного та місцевих бюджетів відбувається періодичний не прогнозований перерозподіл бюджетних ресурсів, зміна видів трансфертів та затвердження нових субвенцій в Державному бюджеті України;

- недосконалим є управління субвенціями як на державному, так і на місцевому рівні (більшості випадках капітальні трансферти надходять до місцевих бюджетів наприкінці бюджетного періоду і спрямовуються на фінансування поточних питань певної місцевості, що свідчить про розпорошення бюджетних коштів) [10].

Для забезпечення об'єктивності розподілу фінансових ресурсів та удосконалення механізму фінансового вирівнювання доцільно внести зміни до Бюджетного кодексу України у частині розрахунку дохідної спроможності місцевих бюджетів за окремими групами місцевих бюджетів. Це відповідно зменшить кількість дотаційних бюджетів і сприяє збільшенню кількості бюджетів середньої спроможності [11]. З метою підвищення податкоспроможності територій вважаємо за доцільне за місцевими бюджетами закріпити не менше половини податку на прибуток підприємств, а також частину податку на додану вартість [12, с.123] та враховувати їх при визначенні дотації. В процесі реформування системи фінансового вирівнювання виникають проблеми, які потребують оперативного вирішення, тому розуміння його суті, складових елементів механізму та формування перспектив розвитку системи фінансового вирівнювання, вимагають подальшого дослідження, зокрема, удосконалення системи розмежування доходів та видатків, методики розрахунку дотацій, субвенцій та видатків місцевих бюджетів.

Джерела та література

1. Указ Президента України «Про стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: [www/president.gov.ua/documents/18688.html](http://www.president.gov.ua/documents/18688.html).
2. Місцеві фінанси : підручник / [О. П.Кириленко, А. В. Лучка та ін.]; за ред. О. П. Кириленко. К.: Знання, 2006. 677 с.
3. Закон України «Про бюджетну систему України» від 29.06.95 р. N 253/95-ВР). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T051200?an=1>
4. Вишнеvsька Н.В. Бюджетна політика: регіональний аспект: монографія. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. 244 с.
5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: <http://pravo.in.ua/lib.html#rz2456>.
6. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від 28.12.2014 р. № 79-VIII URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/79> ,
7. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

8. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» URL:<http://budget.rada.gov.ua/>-
9. Мельник К. Аналіз міжбюджетних трансфертів у 2018-2019 рр. К.: 2018. 14 с. URL: www.feao.org.ua
10. Звіт Рахункової палати за 2018 рік. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/2018/ZVIT_RP_2018.pdf
11. У Рахунковій палаті розповіли як вдвічі зменшити число дотаційних бюджетів. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2456357-u-rahunkovij-palati-rozpovili-ak-vdvici-zmensiti-cislo-dotacijnih-budzetiv.html>
12. Карлін М.І. Проблеми та перспективи фіскальної децентралізації в Україні в контексті світового досвіду. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки* 3, 2019. С.121-127. <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-03-121-127>

References

1. «Pro stratehiiu staloho rozvytku «Ukraina – 2020»: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 12.01.2015 r. [The Decree of the President of Ukraine “On Sustainable Development Strategy“ Ukraine 2020 ” from 12.01.2015]. Retrieved from: www/president.gov.ua/documents/18688.html. [in Ukrainian].
2. Kyrylenko O. P., & Luchka A. V. (2006). *Mistsevi finansy : pidruchnyk [Local Finance: tutorial]*. Znannia-Knowledge, 677 .[in Ukrainian].
3. «Pro biudzhettu systemu Ukrainy» : Zakon Ukrainy vid 29.06.95 r. N 253/95-VR [Law of Ukraine "On the Budget System of Ukraine" of 29.06.95, No. 253/95]. Retrieved from: ligazakon.net<https://ips.ligazakon.net/document/view/T051200?an=1>. [in Ukrainian].
4. Vyshnevska, N.V.(2007). *Biudzhetna polityka: rehionalnyi aspekt: monohrafiia [Budgetary policy: regional aspect: monograph]*. Ukraine, Lutsk: «Vezha». [in Ukrainian].
5. Biudzhetni kodeksi Ukrainy vid 08.07.2010 № 2456-VI [Budget Code of Ukraine dated 08.07.2010 No. 2456-VI]. Retrieved from: <http://pravo.in.ua/lib.html#rz2456>. [in Ukrainian].
6. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Biudzhetnoho kodeksu Ukrainy shchodo reformy mizhbiudzhetnykh vidnosyn» vid 28.12.2014 r. № 79-VIII [Law of Ukraine "On Amendments to the Budget Code of Ukraine on Reform of Intergovernmental Budget Relations" of 28.12.2014 № 79-VIII]. zakon4.rada.gov.ua/laws/show/79. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/79>. [in Ukrainian].
7. Zakon Ukrainy «Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad» vid 5 liutoho 2015 r. № 157-VIII [The Law of Ukraine “On Voluntary Association of Territorial Communities” of 5 February 2015 No. 157-VIII]. zakon4.rada.gov.ua. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua>. [in Ukrainian].
8. Poiasniuvalna zapyska do proiektu Zakonu Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzhett Ukrainy na 2020 rik» [Explanatory Note to the Draft Law of Ukraine "On the State Budget of Ukraine for 2020"]. budget.rada.gov.ua. Retrieved from: <http://budget.rada.gov.ua>. [in Ukrainian].
9. Melnyk, K. (2018). *Analiz mizhbiudzhetnykh transfertiv u 2018-2019 rr. [Analysis of intergovernmental transfers in 2018-2019]*. www.feao.org.ua . Retrieved from: www.feao.org.ua . [in Ukrainian].
10. Zvit Rakhunkovoi palaty za 2018 rik [Accounting Chamber report for 2018]. rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/2018/ZVIT_RP_2018 Retrieved from: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/2018/ZVIT_RP_2018.pdf. [in Ukrainian].
11. U Rakhunkovii palati rozpovily yak vdvichi zmenshyty chyslo dotatsiinykh biudzhetiv [The Accounting Chamber has told how to halve the number of subsidy budgets]. Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2456357-u-rahunkovij-palati-rozpovili-ak-vdvici-zmensiti-cislo-dotacijnih-budzetiv.html>. [in Ukrainian].
12. Karlin, M. I. (2019). Problemy ta perspektyvy fiskalnoi detsentralizatsii v Ukraini v konteksti svitovoho dosvidu [Problems and prospects of fiscal decentralization in Ukraine in the context of world experience]. *Ekonomichniy chasopys Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky - Economic Journal of Lesya Ukrainka Eastern European National University*, 3,121-127. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2019-03-121-127>

Стаття надійшла до редакції 20.11.2019 р.